

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta

Johdanto

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoanne luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta.

Muutoksella toteutettaisiin pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman mukainen niin sanottu kotihoidon tuen Norjan malli. Esityksessä ehdotetaan, että kotihoidon tuen maksamisen edellytykseksi säädettäisiin kolmen vuoden asumisaikavaatimus perheen molemmille vanhemmille. Yhden vanhemman perheissä asumisaikavaatimus koskisi lapsen kanssa asuvaa vanhempaa. Asumisaikavaatimuksen täyttymistä edellytettäisiin myös lapsen kanssa asuvalta muulta huoltajalta ja vanhemman tai muun huoltajan avio- tai avopuolisolta. Kotihoidon tukea ei siis lähtökohtaisesti maksettaisi, jos lapsen perheeseen kuuluva huoltaja tai tämän puoliso on asunut Suomessa alle kolme vuotta 16 vuotta täytettyään.

Muutos koskisi tilanteita, joissa muutto Suomeen on tapahtunut ehdotetun lain tultua voimaan.

Lisäksi lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain mukaista hoidon tuottajan määritelmää ehdotetaan muutettavaksi varhaiskasvatuslain muutosten johdosta.

Tausta

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmassa tavoitteena on, että Suomeen kotoudutaan työllä. Hallitusohjelman mukaan toteutetaan Norjan mallin käyttöönotto siten, että oikeus kotihoidontukeen alkaa usean vuoden asumisajan jälkeen. Lisäksi hallitusohjelman mukaan nostetaan maahanmuuttajataustaisten lasten osallistumisastetta varhaiskasvatukseen, sillä se tukee koko perheen kotoutumista ja kielenoppimista, ja huolehditaan, että toimeentulotukea saavien alle kouluikäisten lasten vanhemmat ohjataan työmarkkinoille.

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on tukea hiljattain Suomeen muuttaneiden pienten lasten vanhempien nopeampaa kotoutumista sekä edistää lasten kotimaisen kielen oppimista ja osallistumista

yhteiskuntaan. Tavoitteena on, että alle kolme vuotta Suomessa asuneet pienten lasten vanhemmat valitsisivat lapsen hoitomuodoksi nykyistä useammin varhaiskasvatukseen osallistumisen. Samalla vanhemmat ohjautuisivat nykyistä useammin työmarkkinoille ja kotoutumispalveluihin.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta. Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om@gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/14657/2025. Lausuntoja voivat antaa muutkin kuin jakelussa mainitut.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.stm@gov.fi tai postitse osoitteeseen Sosiaali- ja terveysministeriö, PL 33, 00023 Valtioneuvosto. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/14657/2025. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus STM050:00/2025). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasyistä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 20.11.2025 klo 16:15. Vain määräaikaan mennessä saapuneet lausunnot otetaan huomioon.

Valmistelijat

Lisätietoja antavat:

Johtaja Henna Huhtamäki, henna.huhtamaki@gov.fi, puh. 0295 163 072

Lakimies Silja Dahlgren, silja.dahlgren@gov.fi, puh 0295 163 391
Neuvotteleva virkamies Jere Päivinen, jere.paivinen@gov.fi. puh 0295 163 614

Linkit

<https://stm.fi/hanke?tunnus=STM050:00/2025>

<https://stm.fi/sv/projekt?tunnus=STM050:00/2025>

Liitteet:

[Luonnos HE lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain 2 ja 3 § muuttamisesta.pdf](#)

[Utkast RP om ändring av 2 och 3 § i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn.pdf](#)

Jakelu:

Ahvenanmaan maakuntahallitus, Ålands landskapsregering
Akava ry
Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia
Elinkeinoelään keskusliitto EK
Espoon kaupunki
Familia ry
Helsingin kaupunki
Henkilöstöala HELA ry
Jyväskylän kaupunki
Kansainvälinen siirtolaisuusjärjestö IOM
Kansaneläkelaitos
KEHA-keskus
Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT
Kuopion kaupunki
Lahden kaupunki
Lapsiasiavaltuutetun toimisto
Lapsiperheiden Etujärjestö ry
Lastensuojelun keskusliitto
Maahanmuuttovirasto
Mannerheimin lastensuojeluliitto
Miessakit ry
Moniheli ry
Monimuotoiset perheet -verkosto
Naisjärjestöt Yhteistyössä NYTKIS ry
Oikeusministeriö
Opetus- ja kulttuuriministerio
Opetushallitus
Oulun kaupunki
Porin kaupunki
SAK

Siirtolaisuusinstituutti
Sisäministeriö
SOSTE ry
STTK
Suomen Kuntaliitto ry
Suomen Yrittäjät
Suomi-Seura ry
Tampereen kaupunki
Tasa-arvovaltuutetun toimisto
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos THL
Turun kaupunki
Työ -ja elinkeinoministeriö
Työn ja talouden tutkimus Labore
Ulkoministeriö
Uudenmaan ELY-keskus
Valtiovarainministeriö
Vantaan kaupunki
Väestöliitto
Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto
Yhteiset lapsemme ry

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Siika-aho Liisa
Sosiaali- ja terveysministeriö

Dahlgren Silja
Sosiaali- ja terveysministeriö